

Dato	4. august 2023
Sagsbehandler	VIFM
Netværk	Projektgruppe Erfaringskatalog
Dokument	15/03553-1

EMNE: Rundkørsler
Element: Overkørselsareal ved midterø

FOTO/SKITSE

Brosten

Sort asfalt

Farvet asfalt

BESKRIVELSE

Et overkørselsareal er alene beregnet til anvendelse af køretøjer med stort arealbehov og dermed ikke af de mindre køretøjer. For at synliggøre overkørselsarealet skal det have en afvigende belægning, have en større hældning og/eller have en niveauforskel i forhold til det øvrige kørebaneareal.

Udfordringen er at udforme arealet, så det giver så få gener som muligt for de store køretøjer og samtidig er tilpas ukomfortabelt for de mindre køretøjer til, at de ikke ønsker at anvende det. Desuden skal belægningen på arealet kunne holde til tung trafik med vridende bevægelser.

Arket skal ses i sammenhæng med øvrige katalogark om rundkørsler.

I Vejdirektoratet anvendes tre mulige udformninger af overkørselsarealer ved midterø i rundkørsler:

Brosten: En løsning, der understøtter ønsket om "smukke veje" og lav hastighed. Holder de mindre køretøjer væk fra det overkørbare areal - og holder dermed også hastigheden i rundkørslen nede.

Sort asfalt: En løsning, der understøtter ønsket om høj fremkommelighed og lave driftsudgifter.

Farvet asfalt: En løsning, der ligeledes understøtter ønsket om høj fremkommelighed og lave driftsudgifter og samtidig er mere synligt som et areal, der ikke må anvendes af mindre køretøjer.

ANBEFALET LØSNING

Anvendelse af sort asfalt i overkørselsareal er den samlede vægtede bedste løsning, og derfor skal denne som udgangspunkt anvendes på statsvejnettet.

Hvis et projekt har særligt fokus på trafiksikkerhed og/eller æstetik kan der i bynære områder vælges brostensbelægning i overkørselsarealet. Dette valg skal godkendes af den faglige afdelingsleder i DT-PV-DES.

Der henvises til typetegning nr. [25062](#) for nærmere detaljer om udførelse.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til postkassen erfaringskatalog@vd.dk

PARAMETRE

Point Vægt

Trafiksikkerhed	Brosten: Mindre køretøjer bliver på cirkulationsarealet, og kun køretøjer med stort arealbehov vil anvende overkørselsarealet. Der opnås lavere hastighed i rundkørslen og dermed større trafiksikkerhed.	3	25
	Sort asfalt: Mindre køretøjer kan opfatte arealerne som ekstra kørebane, hvilket kan medføre dynamisk kørsel og ret høje hastigheder - særligt for trafikanter, der skal lige igennem rundkørslen.	1	
	Farvet asfalt: Som sort asfalt. Dog forstærker den afvigende farve indtrykket af, at overkørselsarealet kun beregnet for køretøjer med stort arealbehov.	2	
Fremkommelighed	Brosten: Der er risiko for, at brostenene bliver kørt op af de tunge køretøjer. Ved reparationsarbejder skal tages højde for hærdetid og medfølgende omkørsel for store køretøjer. Dette er negativt for fremkommeligheden i disse situationer.	2	15
	Sort asfalt: Asfalt går ikke så ofte i stykker, og er desuden hurtigt at reparere. Dette er positivt for fremkommeligheden, da trafikken ikke vil generes i særlig høj grad af reparationsarbejder.	3	
	Farvet asfalt: Som sort asfalt.	3	
Anlægsteknik	Brosten: Det er tidskrævende at sætte brosten. Der er desuden hærdetid for sætte- og fuge-materialerne inden der må køres på arealerne.	1	10
	Sort asfalt: Asfalt er hurtigt at udlægge, og arealet kan tages i brug umiddelbart efter anlæg.	2	
	Farvet asfalt: Som sort asfalt.	2	
Drift og vedligehold	Brosten: Der skal udføres ukrudtsbekæmpelse. Besværligt at reparere.	1	25
	Sort asfalt: Der er begrænset løbende vedligehold på en asfaltflade. Nemt at reparere.	3	
	Farvet asfalt: Som sort asfalt, dog repareres ofte med sort asfalt. Kortere levetid.	2	
Bæredygtighed	Brosten: Granit kan genanvendes/genbruges, 50 års levetid.	1,7	10
	Sort asfalt: Asfalt kan knuses og genbruges i ny asfalt, 15 års levetid.	2,3	
	Farvet asfalt: Som sort asfalt, dog kun 10 års levetid.	2,2	
Æstetik	Brosten: Granit ændrer ikke udseende over tid. Belægningen kan repareres uden at det kan ses efterfølgende.	3	15
	Sort asfalt: Går i ét med kørebanearealet, så anlægget fremstår som én stor flade.	2	
	Farvet asfalt: Overkørselsareal adskiller sig fra cirkulationsarealet, så man opnår ønsket om en selvforklarende vej. Asfalt ældes og reparationer i rød belægning er tydelige.	1,5	

ØKONOMI - regnet for 20 år

Beløb er omregnet til nutidsværdi	Anlægs-økonomi	Reparation	Vedligehold	Restværdi	Samlet økonomi	Samlet vægtet point	Samlet vægtning
Brosten	1.105 kr./m ²	157 kr./m ²	27 kr./m ²	-303 kr./m ²	986 kr./m ²	2,0	488 kr./point
Sort asfalt	400 kr./m ²	126 kr./m ²	7 kr./m ²	-110 kr./m ²	423 kr./m ²	2,2	194 kr./point
Farvet asfalt	495 kr./m ²	309 kr./m ²	7 kr./m ²	-136 kr./m ²	675 kr./m ²	2,1	322 kr./point

Bæredygtighed

Bæredygtighed	CO ₂ Anlæg	CO ₂ Drift	Bio- diversitet	Genbrug	Forure- ning	Levetid	Affald	Støj	Samlet point
Brosten	1	1	-	Høj genanvendelses- værdi 3	-	2,5	-	-	1,7
Sort asfalt	3	2	-	Asfalt kan knuses og genbruges i ny asfalt 2	-	1,5	-	-	2,3
Farvet asfalt	3	2	-	Asfalt kan knuses og genbruges i ny asfalt 2	-	1,0	-	-	2,2
Vægt	40	20		20		20			100

Ændringslog

Dato	Ændring	Baggrund
2022	Overført til nyt paradigme	Bæredygtighed og drift er medtaget som parametre.
2023	Typetegning	Tidligere typetegning er udgået.

Dokumentstyring

Godkendt	Enhed/netværk	Fagtema	Planlagt revision	Dokument nr.	Adgang
EBM, 23.10.15	AD-PV-DES	Projektering og teknik	Oktober 2017	15/04459-1	☐ Intern ☒ Ekstern
SOAN, 5.7.18	AD-PV-DES	Projektering og teknik	Juli 2022	15/04459-1	☐ Intern ☒ Ekstern
GBW – Maj 2022	DT-PV-DES	Projektering og teknik	Maj 2026	15/04459-1	☐ Intern ☒ Ekstern
GBW – Maj 2023	DT-PV-DES	Projektering og teknik	April 2027	15/03553-1	☐ Intern ☒ Ekstern